

راهکارهای مبارزه با فسادهای اخلاقی در فضای مجازی

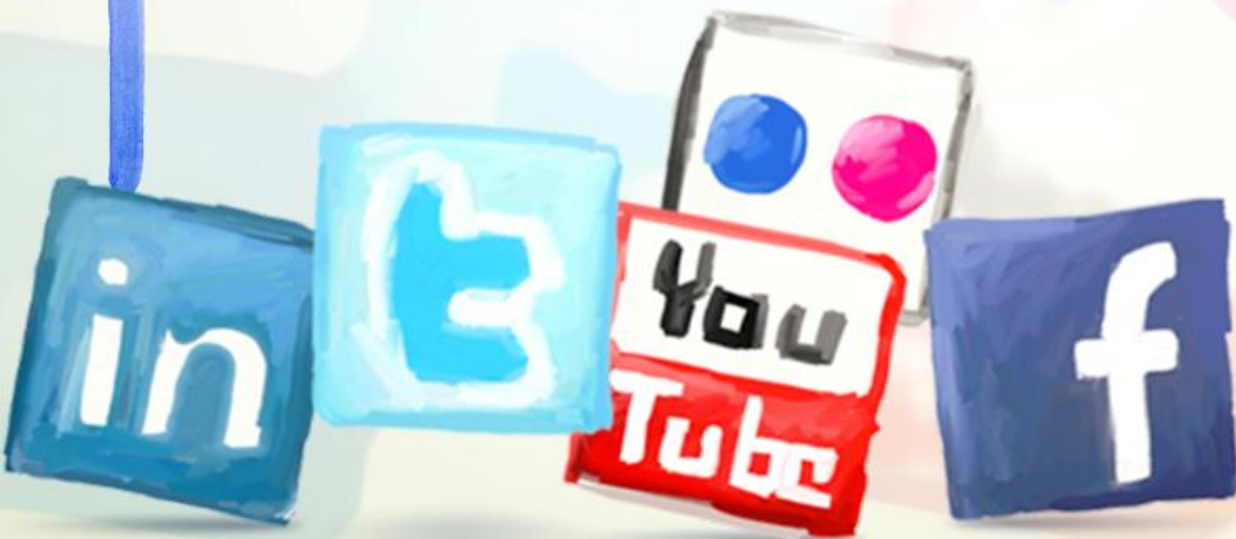
تولید شده توسط انجمن مدرسان سواد رسانهای و فضای مجازی

به سفارش معاونت تربیت و آموزش سازمان فضای مجازی بسیج مستضعفین

در یک نگاه

- راهکارهای عمومی مبارزه با مفاسد اخلاقی در فضای مجازی
- راهکارهای اختصاصی مبارزه با مفاسد اخلاقی در فضای مجازی
  - مبارزه با فساد هرزه‌نگاری و پورنوگرافی
  - مبارزه با فساد تولید و پخش شایعه و دروغ
  - مبارزه با فساد ارتباط با نامحرم
  - مبارزه با فساد نقض مالکیت شخصی
  - مبارزه با فساد اعتیاد اینترنتی

راهکارهای عمومی

پیشگیری

اصل الگوسازی

اصل آموزش و آگاه سازی

اصل حاکمیت قانون

اصل ایمن سازی

اصل مسئولیت پذیری

اصل مسؤلیت پذیری

- هویت فرد مسؤلیت پذیر در دنیای حقیقی و مجازی فرقی نمی کند.
- خود را در قبال آنچه به اشتراک می گذارد و آنچه لایک می کند و نظر می دهد، مسؤل می داند.
- می داند اقدامات و گفتارهای او در فضای مجازی بر دیگران تأثیر گذار است.

اصل حاکمیت قانون

➤ حاکمیت قانون الهی: خطوط قرمز و بایدها و نبایدهای آموزه‌های دینی باید در استفاده از فضای مجازی در خانه رعایت شود.

➤ حاکمیت قوانین استفاده از رسانه: والدین باید با فرزندان به یک قرارداد استفاده از فضای مجازی برسند.

اصل حاکمیت قانون

➤ برخی مواد قرارداد والدین و فرزندان:

- داشتن فایل و پوشه مخفی یا رمز گذاری شده در دستگاهها ممنوع است.
- چنانچه استفاده از این فضا باعث افت تحصیلی شود، محدودیتها بیشتر می شود.
- ساعات مشخصی برای استفاده افراد در نظر گرفته شود.
- استفاده از فیلتر شکن ممنوع است.

اصل ایمن سازی

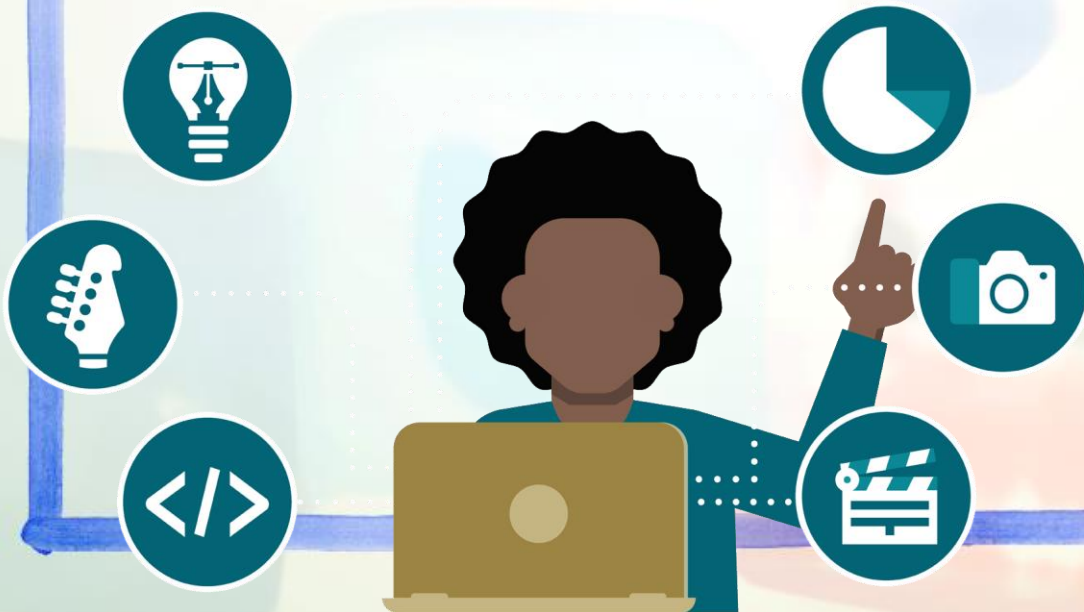

- ایجاد پیوند عاطفی افراد با نماز
- برقراری پیوندهای عاطفی با مراکز دینی
مانند مسجد، حسینیه، پایگاه بسیج و غیره
- تقویت حیا
- ازدواج
- عینی سازی عاقبت گناه

اصل آموزش و آگاهسازی

- چستی رسانه‌های دیجیتال و کارکردهای آن
- شناخت مالکان و گردانندگان رسانه‌های دیجیتال
- اطلاع از شباهت فضای مجازی و داشتن پاسخ برای آن‌ها یا راهنمایی برای یافتن پاسخ مناسب
- شناخت فرهنگ معارض و نحوه نفوذ و تأثیر آن
- شناخت متخصصان دلسوز جهت مراجعه و مشاوره
- تولید و پخش آگهی‌های آموزشی، هشدار، خبری و داستانی از طریق رسانه‌های جمعی و صداوسیما و استفاده از سلبریتی‌ها و مشاهیر تأثیرگذار در آن‌ها
- برگزاری کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی مرتبط با مباحث اخلاقی در فضای رسانه در مساجد، مدارس، فرهنگسراها و غیره.

اصل الگوسازی

► الگو تصویری است عینی و ملموس از فردی که کاربر علاقه‌مند است شبیه او باشد. با تشبیه به الگو و تلاش برای رسیدن به مقام و منزلت او، بسیاری از فضائل را می‌توان کسب کرد و بسیاری از رذائل را زدود.

راهکارهای عمومی

اصل مدیریت

اصل جایگزین سازی

اصل تدریج و استمرار

مراقبت و درمان

اصل مدیریت

مدیریت نیاز

مدیریت ابزار

مدیریت محتوا

مدیریت زمان و مکان

اصل جایگزین سازی

➤ آداب، رسوم و فرهنگ ایرانی-اسلامی:

➤ گفتگو و تعاملات خانوادگی

➤ صلہ ارحام

➤ ارتباط با همسایگان

➤ فرزندآوری

➤ بازی و تفریحات سالم

➤ قصه و داستان گویی و تقویت

فرهنگ مطالعه

➤ استفاده از محتوا و برنامه های بومی

اصل تدریج و استمرار

تربیت افراد متناسب با فضیلت‌های اخلاقی برای استفاده مناسب و اخلاقی از فضای مجازی باید تدریجاً اتفاق بیفتد و همواره ادامه داشته باشد.

راهکارهای خاص

الف) هرزه‌نگاری و پورنوگرافی

تقویت ایمان و باورهای مذهبی

تربیت اخلاقی

تربیت جنسی فرزندان

تقویت هویت‌های گروهی و
اخلاق حرفه‌ای

سیاست‌های پیشگیرانه

الف) هزینه‌نگاری و پورنوگرافی

تقویت موقعیت خانواده

اصلاح الگوی غنی‌سازی اوقات فراغت

هشیاری دادن نسبت به عواقب اعتیاد به پورنوگرافی

ادامه سیاست‌های پیشگیرانه

ترک پورنوگرافی

aparat.com/mesbetala

سیاست تسهیل گرانه

➤ اصلاح فرهنگ برای دسترسی به ازدواج آسان:

➤ دائم

➤ موقت

➤ تعدد زوجات

سیاست‌های مقابله‌گرانه

مقابله ویژه با حرکت‌های
سازماندهی‌شده

مقابله قاطع با مظاهر علنی
فساد

تقویت حساسیت و غیرت
عمومی

سیاست‌های درمان‌گراانه

تدریجی عمل کردن

ایجاد زمینه‌های اشتغال

بازپروری روانی و اخلاقی
افراد تحت نظر مشاوران
کارآمد

ترویج فرهنگ توبه

تدریجی عمل کردن

► قدم اول : قاطع بودن به تصمیم ترک آن

► قدم دوم: از خداوند یاری خواستن

► قدم سوم: محاسبه وضعیت کردن؛ اینکه چرا به اینجا رسیدی و چطور

► قدم چهارم: همین الان دست کشیدن

► قدم پنجم: سالم سازی محیط؛ از بین بردن تمام عکس‌ها، فیلم‌ها و نشانه‌های تحریک کننده

► قدم ششم: از بین بردن انگیزه‌هایی که فرد را به سمت این کار سوق می‌دهد یا اجتناب از تحریکات مصنوعی مانند رمان‌های عشقی، فیلم‌ها و عکس‌های شهوت‌انگیز

► قدم هفتم: مدیریت اوقات شهوت؛ پرت کردن حواس و غیره

► قدم هشتم: تشویق کردن خود و تعیین پاداش برای خود در صورت استقامت

ادامه سیاست‌های درمان‌گراانه

پرهیز کامل از
منحرفان

تلقین و تقویت اراده

پرهیز از مطلق
تنهایی

داشتن برنامه
فشرده و تمام‌وقت

ازدواج کردن

ب) تولید و پخش شایعه و دروغ

پیشگیری

بالا بردن قدرت استدلال و خردورزی عموم مردم

تصویر و ترویج عواقب توجه به شایعات در سطح محلی و ملی به وسیله فیلم، سخنرانی، پوستر و غیره

تضمین آزادی بیان در حوزه‌های عمومی

در مقابل شایعه چه کنیم؟

وارسی کن!

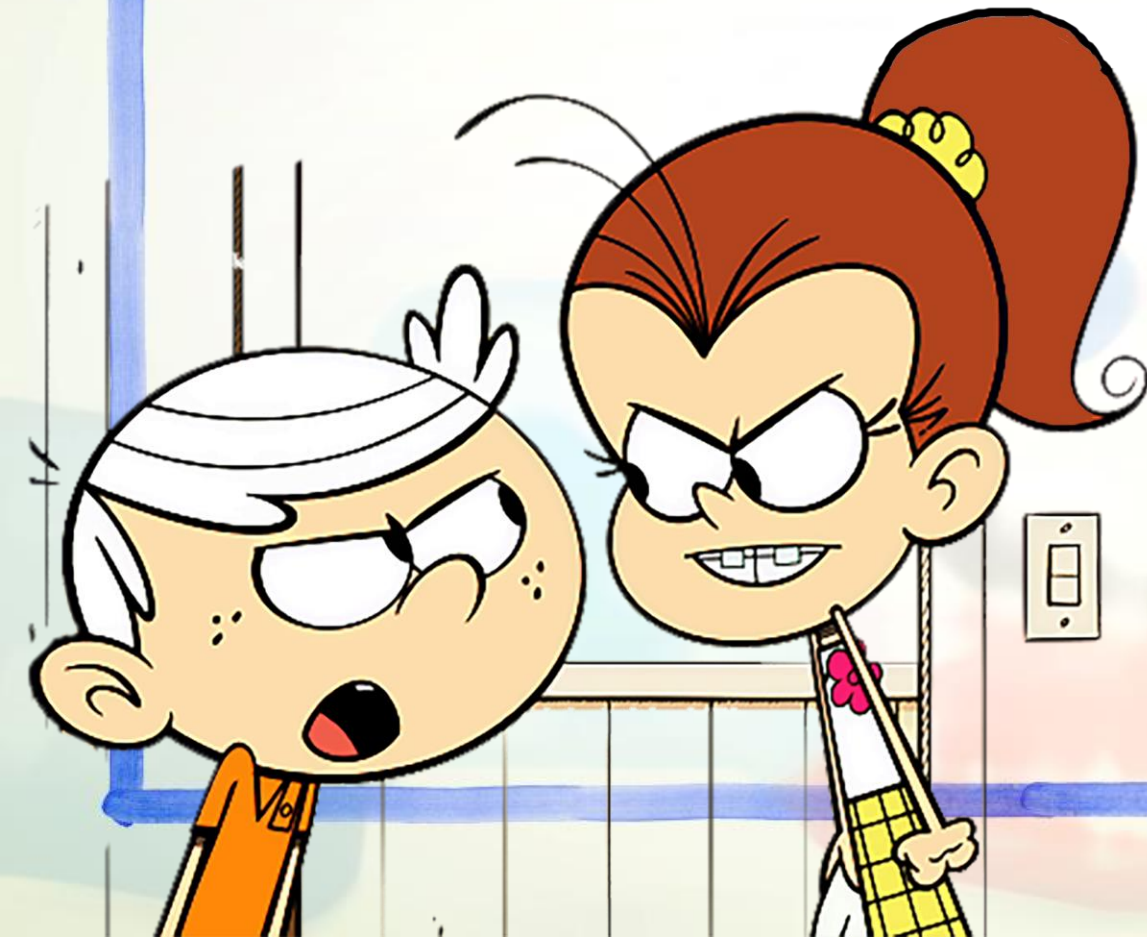
«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ»

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر فاسقی برایتان خبری آورد، نیک وارسی کنید؛ مبادا به نادانی گروهی را آسیب برسانید و [بعد] از آنچه کرده‌اید پشیمان شوید.»

چون و چرا کردن...

به هر میزان که خردورزی و قدرت چون و چرا کردن در جامعه‌ای کم شود، زمینه برای رشد شایعات فراهم‌تر خواهد بود.

سیاست‌های درمان‌گراانه

دادن اطلاعات صحیح به مردمی که تحت تاثیر شایعه قرار گرفته‌اند (جامعه هدف)

شناسایی منابع و افراد شایعه‌ساز و بی‌اعتبار کردن آنها

نادیده انگاشتن شایعات ضعیف و پاسخ غیرمستقیم به آن

پاسخ شایعه با شایعه

پ) ارتباط با نامحرم

سیاست‌های پیشگیرانه

به رسمیت شناختن نیاز به
رابطه

تربیت فرهنگی و فکری عمیق

آگاه کردن نسبت به عواقب
اینگونه روابط (علم‌آموزی)

داشتن وقار در ارتباط مجازی

راهکارهای درمانی

اصل تدریج

اصل جایگزین سازی

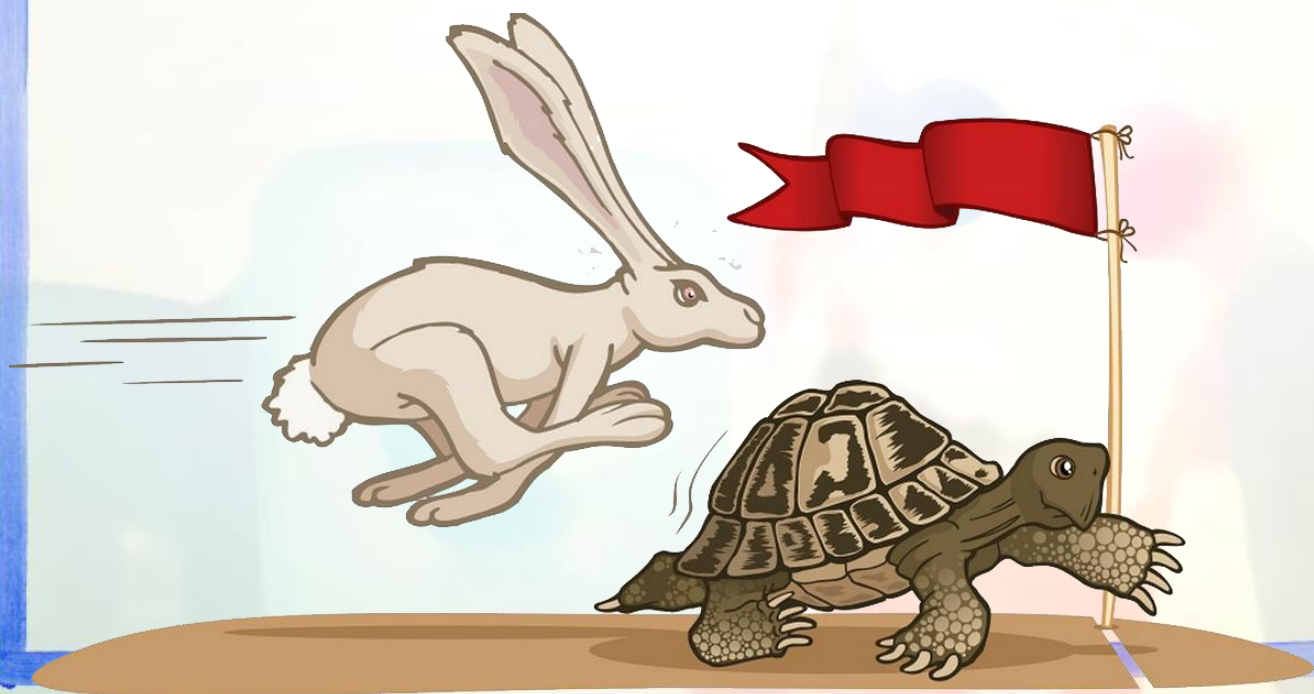
اصل تعالی خواهی

اصل تدریج

- رابطه چندماهه و چندساله را نمی‌توان یک‌ساعته فراموش کرد.
- برگشتن‌های یکباره اگر مبتنی نشود بر تفکر و استدلال محکم، شکننده خواهد بود.
- تحکیم و تقویت استدلال‌های ترک رابطه، همواره باید نوسازی شود.

اصل جایگزین سازی

- ▶ برطرف کردن موانع فکری و فرهنگی ازدواج دائم
- ▶ برطرف کردن موانع فکری و فرهنگی ازدواج موقت
- ▶ برطرف کردن موانع فکری و فرهنگی تعدد زوجات

اصل تعالی خواهی

- ▶ باز کردن افق‌های تازه و بلند پیش روی نسل کاربر فضای مجازی
- ▶ پرت کردن حواس کاربر از شهوترانی به آرمان‌های بزرگ
- ▶ از بین بردن زمینه‌های وسوسه‌گر

خویشن‌داری در ارتباط مجازی

(ت) راهکارهای نقض مالکیت شخصی

► سرقت مالی، فکری و معنوی در فضای مجازی همچون فضای حقیقی قبیح و حرام است.

تقبیح منش عیارانه

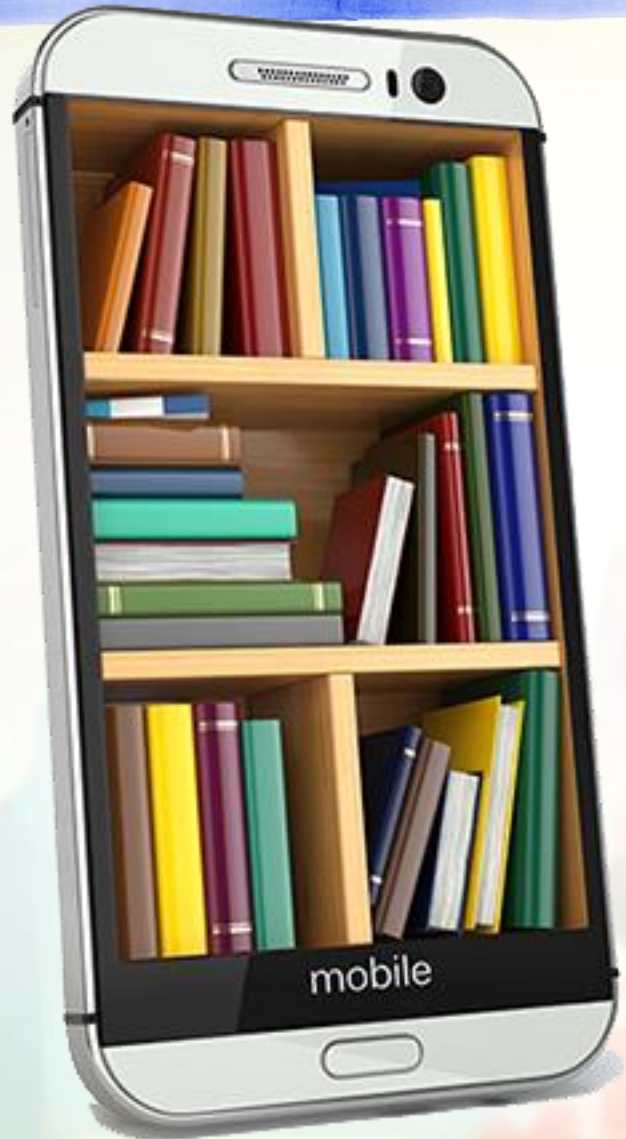

► برخی چون عیاران از ثروتمندان به زور می گیرند و به فقرا و نیازمندان می رسانند.

► ثروتمند بودن اشخاص و گروه‌ها توجیه مناسبی برای انتشار غیرقانونی محصولاتشان نیست.

استفاده از فناوری‌های روز آمد

- ▶ گران بودن قیمت کتاب‌های کاغذی و نداشتن نسخه الکترونیک عیب بزرگی برای صنعت نشر کشور است.
- ▶ اگر نسخه الکترونیک با قیمت مناسب به دست مخاطب برسد، کمتر سراغ سودجویان می‌رود.
- ▶ می‌توان با راه‌اندازی سایت‌های مطالعه یا پخش آنلاین، ضمن کاستن از هزینه‌های محصول، از آن محافظت کرد.

فرهنگ‌سازی نه
گفتن به انتشار
غیر قانونی

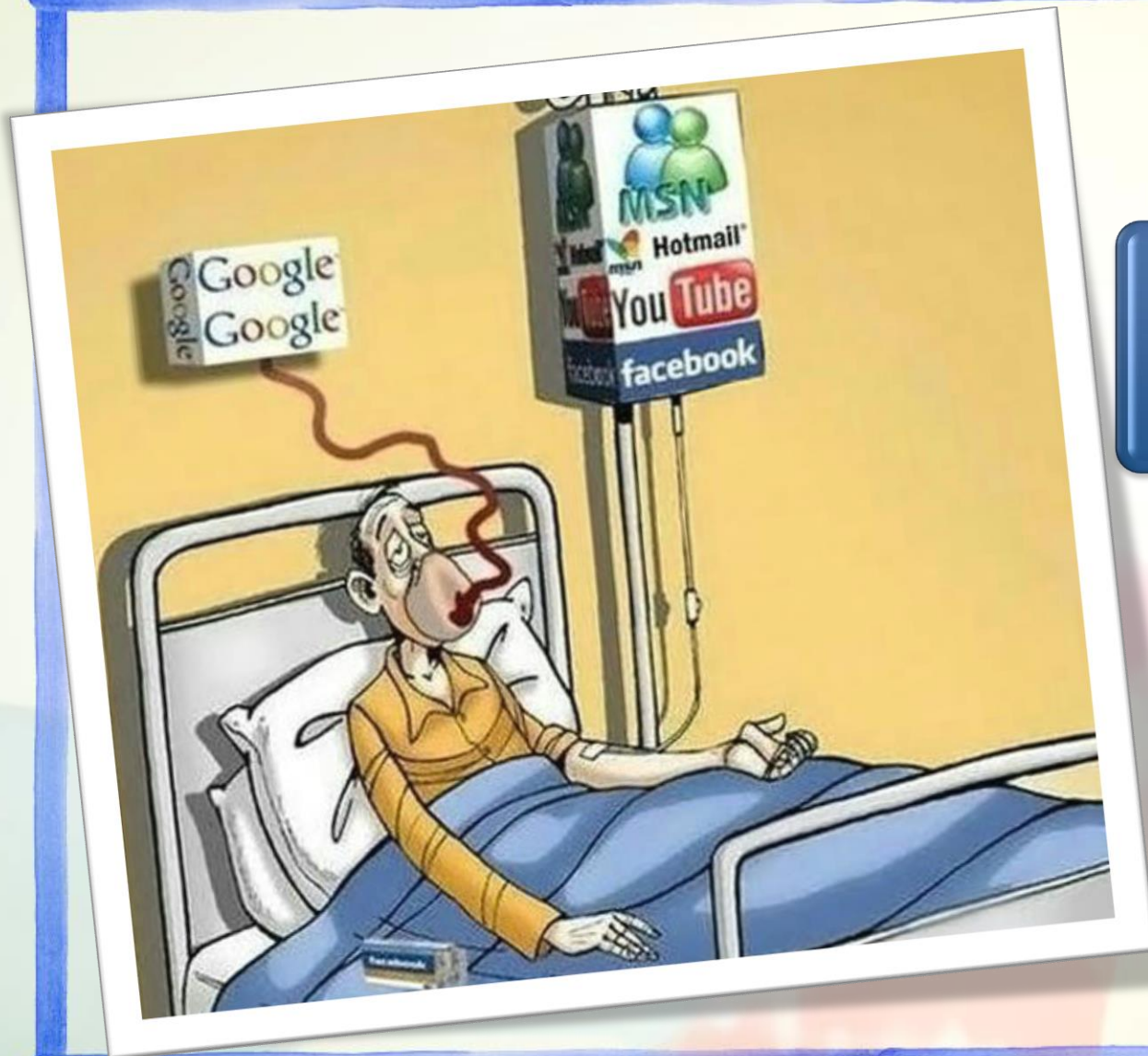
اقدامات درمانی

برخورد قاطع و
سریع با
متخلفان

مکاتبه یا تماس
با کپی‌کننده و
انتشاردهنده

ج) اعتیاد اینترنتی

پرهیز از
وبگردی‌های
بی‌هدف

زمان‌بندی استفاده

راهکارهای
پیشگیرانه

زمان‌بندی استفاده

- برای کارهای لازم و ضروری سراغ فضای مجازی بروید.
- برای مدت زمان استفاده حتماً زمان‌بندی داشته باشید.
- بیش از زمان پیش‌بینی‌شده، وقتتان را مصروف آن نکنید.
- مواظب باشید از مسیر هدفی که برای آن به فضای مجازی رفته‌اید، خارج نشوید.

پرهیز از وبگردی‌های بی‌هدف

► برای هدف مشخص و لازم وارد فضای مجازی شوید.

► بی‌هدف در شبکه‌ها و صفحات نچرخید.

راهکارهای درمانی

آگاهی از مدت زمان استفاده

شناخت احساسات

استفاده از تکنیک‌های مدیریت زمان

تدریجی عمل کردن

جایگزین کردن سرگرمی‌های مناسب

درست کردن کارت‌های یادآوری

